

ОСТАННІ НОВИНИ

14.13 Найближчі місяці можуть стати вирішальними для України: Федоров зробив важливу заяву

14.09 52-річний Пономарьов уперше показав нову кохану

13.47 «Живемо далі»: Пугачова вперше за довгий час показалась з Галініним

13.40 Стали відомі суперниці збірної України з футболу у кваліфікації чемпіонату світу

13.40 У Брюсселі не вистачило голосів: ЄС не відкрив нові кластери для України

13.25 Вплив путіна на вибори в Європі значно зменшився

13.15 Заброньовані військовозобов'язані почали отримувати повістки: що відомо

13.00 Ованм варто стримати емоції: Аделас — відпочити

Бриль для майбутнього президента та віночок для принцеси: секрети майстрині солом'яних шедеврів з Опішні

12.25 — 7 березня 2026

Ганна ВОЛКОВА, «ФАКТИ»

Олена Опанасюк працює у оснізованій охорони. Охороняє музей родини Кричевських в **Опішні** на **Полтавщині**. А за «сумісництвом» плете вироби з соломи. Це її хобі. Ось уже двадцять шість років вона практично не випускає з рук цього природного матеріалу.

— *Навіть не пригадую, коли я дивилась телевізор, аби щось не плела чи не зшивала при цьому, — усміхається вона. — Тут у мене нема вихідних. Іноді, щоб виготовити якусь унікальну, авторську річ, мені потрібно попередньо зробити тисячу різних деталей, а потім — лише зібрати їх до купи. Якщо не любити цієї справи, то нічого не вийде. Нею треба жити.*

Міль поб'є й миші згризуть: чому не можна використовувати колоски

Пані Олена — членкиня Спілки майстрів народного мистецтва України. Зі звичайної, переважно житньої, соломи вона створює дивовижно гарні речі. Як каже сама майстриня, солома — це матеріал, який просто грає в руках. З нього можна зробити все: капелюхи, сумки, кошики, вази, підсунники, прикраси, віночки, чільця, серезки, обручі…

Її бабуся, майстриня народної творчості Олександра Великодня, навчала внучку вишивати. Однак це заняття Олену не захопило. Зате вже у дорослому віці, побачивши солом'яні вироби заслуженої майстрині народної творчості України з Харківщини Галини Воловик, вона втратила спокій. Два роки пішло в неї на те, щоб досконало опанувати цю справу, зрозуміти всі її тонкощі.

— *Пригадую, як я пишалася своїм першим серйозним виробом — кошком, — каже Олена. — Тоді він мені здавався верхом досконалості. А зараз дивлюсь на нього й бачу, який він кособокий та незграбний. Тепер його не показала б нікому…*

Жоден учитель, говорить жінка, не видасть власних секретів соломоплетіння. А їх досить багато. Скажимо, поєднувати в одній деталі треба лише однакові за товщиною й гнучкістю соломинки, інакше деталь вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах, скажимо, в німбах на ангелах-оберегах.

Тому, перш ніж узятися за роботу, майстриня сортує соломку за товщиною, довжиною, кольором, м'якістю, гнучкістю…

Поєднувати в одній деталі треба лише однакові за товщиною й гнучкістю соломинки, інакше вона вийде нерівною. Особливо це видно у дрібних речах

А до того вона зрізає жито чи пшеницю в міру їхнього достигання. Зернові вирощує самостійно, на власному городі, без додавання гербцидів. Обов'язково скошує серпом, як робили у давні часи, обрізає колоски, після чого в'яже у снопи й сушить під стріхою.

— *Солома з колосками підходить лише для оберегів та декоративних снопів. Такі зернові потрібно зрізати ще у стані цвітіння, — пояснює майстриня. — У декоративних виробах колоски, що вже наливаються, почнуть осипатися, а зерно можуть погризти миші чи міль побити.*

Якщо зрізати жито зеленим, то висушена солома матиме зеленуватий відтінок. Якщо зрізати трохи пізніше, через тиждень, то вона буде білою. Ще пізніше — жовтою. Останній зріз завжди має коричневий відтінок.

Окрім того, існує багато способів підсилити колір, надати йому яскравості. Дехто, щоб солома стала білою, вимочує її в насатирному спирті чи пергідролі. Пані Олена — за натуральність, тому висвітлює її на сонці. Описля фарбує у відварі або цибулиння, або горіхової шкаралупи, чи в марганці. Лише зрідка використовує анлінові фарби. Темні виходять завдяки присмалюванню праскою.

Кольорову соломку пані Олена використовує переважно в ексклюзивних виробах. Дуже гарний вигляд вона має у квітах, композиціях.

Для еластичності солому треба проварити чи пропарити. Вона часто йде на брилі. З такої соломи вироби можна гнути й складати, як заводно, — вони не поламаються й не втратять форми.

Важливо також правильно використовувати природну товщину соломини. Для жіночих капелюхів майстриня бере верхні частини стебла — ті, що ближчі до колосків, бо вони ніжніші. А для чоловічих брилів — середню частину. Грубіша солома — та, що від кореня, — йде для виготовлення кошків, сумок, підставок під тарілки або чашки, цукерничі тощо. З нею важче працювати — болять пучки.

“ ***Читайте також: [Мода минула, димарі лишились: майстер-самоука з Полтавщини прикрашає труби на будинках справжніми витворами мистецтва](#)***

Що робити, якщо коза прогризе капелюх?

— **Над чим ви зараз працюєте?** — запитує пані Олену.

— *Недовзі в Опішні відбудеться фестиваль веснянки, на який я запрошена. Тому плету на продаж чоловічі брилі. Це чи не найходовіший товар. Влітку взагалі нарощають ідуть.*

— **За які гроші продаєте?**

— *Залежить від ширини крисів. Є вузькі, середні й широкі. Є козацькі брилі, а є гусярські сомбреро… Середня ціна — 700–800 гривень.*

— **Які товари найдорожчі?**

— *Ексклюзивні, звісно. Ті, які не повторюються. Є такі покупки, для яких це дуже важливо. Хтось купує дешеві, ходові речі, а хтось полюбляє вишукані. Тому ціни різні, залежно від категорії.*

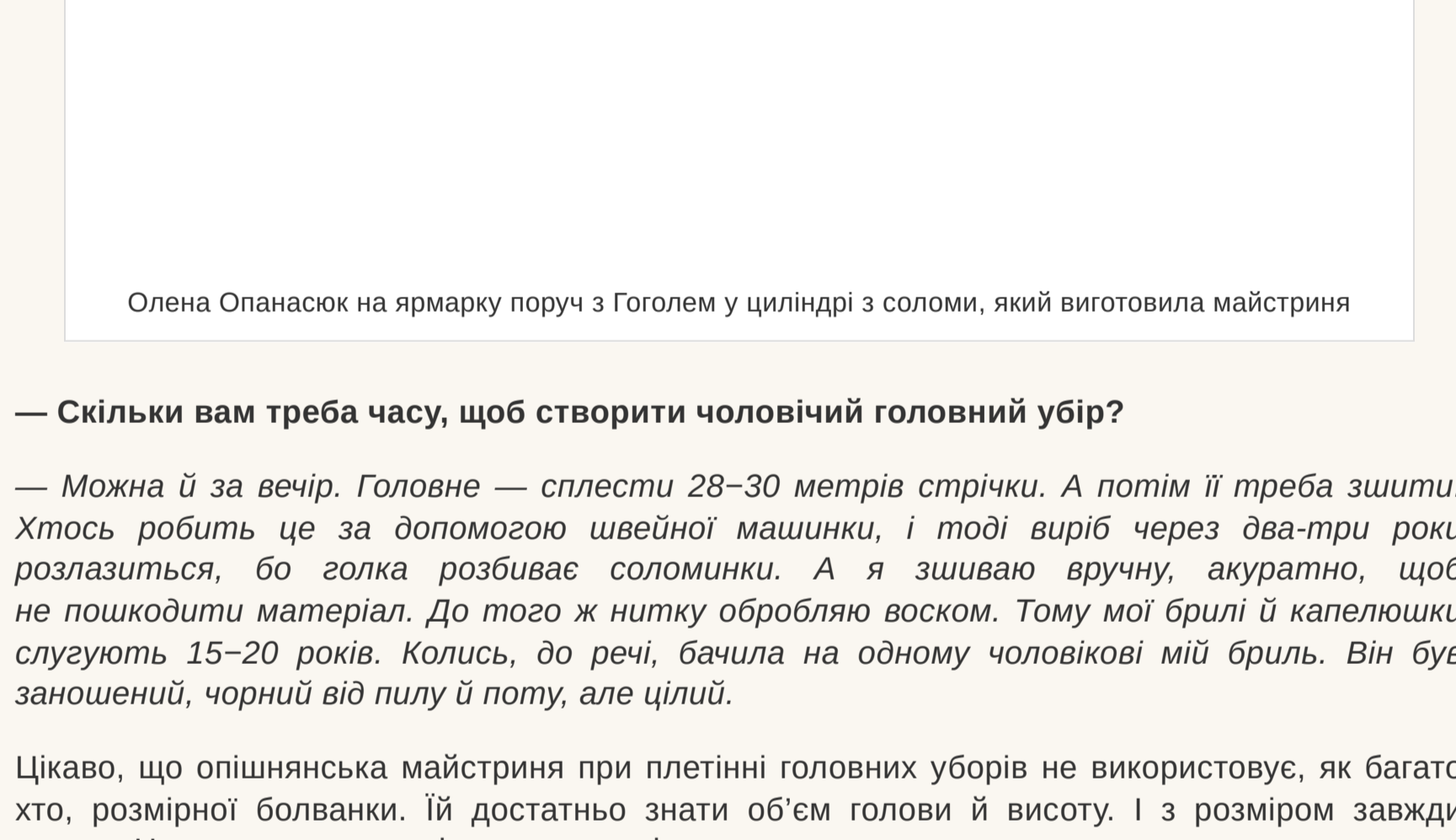
— **А це правда, що принцеса Уельська Кейт Міддлтон має солом'яний віночок вашої роботи?**

— *Правда. Років вісім тому до мене звернулися представники посередницької фірми, що працюють з народними ремеслами й відправляють речі за кордон, і попросили сплести великий кольоровий вінок для принцеси за фотографією. Я працювала над ним два з половиною місяці. Втім, на Кейт його не бачила.*

— **І Віктор Ющенко, кажуть, був вашим покупцем?**

— *Так. Це ще коли він керував Національним банком й приїжджав на Сорочинський ярмарок. А мене туди як майстриню народної творчості цю роботу запрошували. Подарувала йому невеликий сувенір, а він придбав у мене розкішний бриль.*

Міі вироби ручної роботи є й в інших українських політиків, а також у Національному музеї-заповіднику українського гончарства в Опішні, а їхні фото — у багатьох каталогах. Скажимо, одна з моїх авторських робіт — «Янгол» — представлена в каталозі виставки творів майстрів народного мистецтва Полтавщини.

 Олена Опанасюк на ярмарку поруч з Гоголем у циліндрі з соломи, який виготовила майстриня

— **Скільки вам треба часу, щоб створити чоловічий головний убір?**

— *Можна й за вечір. Головне — сплести 28–30 метрів стрічки. А потім її треба зшити. Хтось робить це за допомогою швейної машинки, і тоді виріб через два-три роки розпадеться, бо галка розбиває соломинки. А я зшиваю вручну, акуратно, щоб не пошкодити матеріал. До того ж нитку обробляю воском. Тому мої брилі й капелюшки служуть 15–20 років. Колись, до речі, бачила на одному чоловікові мій бриль. Він був зшошений, чорний від пилу й поту, але цілий.*

Цікаво, що опішнянська майстриня при плетінні головних уборів не використовує, як багато хто, розмірний болванки. Їй достатньо знати об'єм голови й висоту. І з розміром завжди вгадує. Це тому, каже, що відчуває матеріал.

— *А ось ремонтувати не берусь, — усміхається. — Якось до мене на ярмарку підходить дідусь і показує бриля. «Коза з'їла маківку. Чи не можна полатати?» — питає. На жаль, це неможливо.*

Ялинкові прикраси й ангели для захисників

Чому народні майстри соломоплетіння використовують переважно жито? Пояснення досить просте. Бо в ньому найдовші з усіх злакових культур міжвузлові проміжки на стеблах. До речі, всі вузли (іх на стебліни, що сягає до метра й більше, 5–7) вирізають і викидають.

Я думала, пані Олена на своєму городі вирощує жито замість картоплі. А вона сміється:

— *Та ні, хіба що соток дві засіваю. Цього досить на цілий рік. Потроху підсіваю пшеницю, овес і льон, які також використовую в роботах. Вони дають гарні відтинки.*

Серед унікальних виробів Олени Опанасюк особливе місце займають ялинкові прикраси. Колись вона наряджала ними свою ялинку, а потім виготовила для Літературно-меморіального музею В. Г. Короленка у Полтаві. Іграшки у вигляді сніжинок, зірочок, дзвіночків, шишечок, ангелочків відтворюють традиції новорічних святкувань більш ніж столітньої давнини.

Пані Олена навіть підставки для тарілок (підсунники) та під чашки перетворює на маленькі шедеври.

Всі ці побутові речі її оточують вдома, багато що вона дарує. А їхня кількість лише зростає, бо майстриня замовляє то одне, то інше. Найчастіше вона щось плете саме під замовлення.

“ ***Читайте також: «Я створюю картини-обереги з насіння», — майстриня Наталія Тесленко***

— *Раніше я ледь не всю Україну об'їздила, була учасницею багатьох міжнародних заходів, — розповідає. — Було, як вихідні, так і їду кудись… Мене скрізь запрошували з моїми виробами: на виставки, конкурси, свята. Навіть на Євро-2012 у Донецьк… Маю купу грамот, подяк, нагород.*

А скільки майстер-класів провела для дорослих і дітей, групових й індивідуальних!

Майстер-класи, як і солома, досить короткі, але результативні. Вона не показує, як плести брили, бо це забарна робота, яка новачкам швидко набридає. За короткий час можна сплести бриля хіба що на ляльку, але це не цікаво. Учням важливо вийти з заняття з готовим виробом, який можна буде носити чи поставити вдома. Тому зазвичай вона вчить плести обручі, підкови, ангелочків, дзвіночки…

— **Не боїтесь конкурентів?**

— *У кожного майстра свій почерк. Навіть якщо стоятьме поряд десять однакових виробів десятків майстрів, то всі вони будуть різні. А покупець вибере те, що відповідає його смаку й гаманцю.*

— **Що вам найбільше подобається у вашому захопленні?**

— *Є досить багато технік плетіння косичку у чотири, п'ять, шість, сім соломинок… Плоске, об'ємне… А мені подобається опанувувати нові техніки.*

Ще пані Олена виготовляє сувеніри у вигляді ангелів-охоронців з синьо-жовтими стрічками й передає їх через волонтерів для наших захисників.

Пані Олена виготовляє сувеніри у вигляді ангелів-охоронців і передає їх нашим захисникам

— *Молюся за кожного, щоб повернулись живими й здоровими. І з перемогою!* — каже. *Виділа в інтерв'ю «ФАКТИ» майстриня з кераміки флористики Юлія Олійник розповідає про те, як створює красу, яка нікого не залишає байдужим.*

Фото, відео Ольги Усанової та зі сторінки Олени Опанасюк у фейсбуці

Читайте нас у **Facebook**

© 2414

До змісту розділу

Побудова посилку? Видіть її та натисніть CTRL+Enter

Друкувана версія Лист редакторів Поскаржитися

Facebook Поділитися 0 Telegram Поділитися Twitter Твітнути

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Українцям обмежать користувачами відомі і штрафуватимуть за незаконне використання	«Мене продали у рабство в російську військову частину»: колишня цивільна полонена добивається повернення й мушкетера у міжнародному кримінальному суді	Українцям можуть ускладнити вхід на пенсію: у парламенті заговорили про жорсткіш умови	Калустунів пірні для ліхвиць: просто і дуже смачно
--	--	--	--

Новини партнерів

Мапа сайту					
Новини	Світ	Культура	Книга рецептів	Історія сучасності	Ім'янинники дня
Україна	Пряма лінія	Шоу-бізнес	Люди та звірі	Наука та технології	Гороскоп
Політика	Блоги	Спорт	Життєві історії	Клуб слівознавців	Курс валют
Госпо	Сторі	Супільство	23 роки тому	Запитання у ефірі	Екстрасенс
Події	Футбол	Стіль життя		Погода	

Рейтинг | Переглянути | Контакти | Співпраця | Правила користування сайтом Факти.ua

© 1997—2026 **Факти та коментарі**®
Усі права на матеріали сайту зберігаються у відповідності до законодавства України.
Матеріали на робочих «на правах реєстрації». «Рікочиво», а також позначені символіми публікуються у якості реклами та мають інформаційно-комерційний характер.